

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiae Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs I. Vtrum Angeli cognoscant res materiales. art. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

intelligatur quidditatiua, neganda est maior: si verò euidens quoad prædicata, quæ de Deo cognoscunt, nempe quod sit infinitus, sapientissimus, &c. non attingendo eum, vt est in se, concessa maiori neganda est minor: per creaturas namque, quæ Dei sunt effectus, à diuina perfectione infinite deficientes, cognoscuntur illa omnia de Deo euidenter, nõ solum ab Angelis, sed etiam à nobis.

Ad tertium. Ad tertium data maiori, ad minorem negari in primis debet hominem in statu naturæ lapsæ non habere cognitionem in particulari de suo vltimo fine naturali, Deo optimo maximo: licet enim de eo non habeat cognitionem quidditatiuam, habet tamen cognitionem in particulari, quam per ea quæ facta sunt adipiscitur, qualem profectò habuerunt Philosophi naturales, iuxta illud Pauli ad Rom. 1. *Inuisibilia Dei, à creatura mundi, per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque eius virtus, & diuinitas.* Deinde si nomine, notitiæ distincte, intelligatur quidditatiua, neganda est minor, & consequentia: si verò intelligatur euidens, iuxta sensum paulò antea explicatum, concessa minori, & consequentia, neganda est minor vterius subsumpta, eam nempe notitiam haberi non posse, nisi per speciem: tam enim à nobis, quàm ab Angelis, haberi potest per ea quæ facta sunt, vt paulò antea dictum est.

Ad quartum. Ad quartum si sit sermo de diuina potentia, concessa antecedente, negetur consequentia. Neque enim quicquid Deus per suam omnipotentem virtutem potest supernaturaliter facere, quod ad ordinem gratiæ & ad beatitudinem supernaturalem non pertineat, tribuendum est Angelis.

Ad quintum. Ad quintum concedatur antecedens, & negetur consequentia. Ratio est, quia substantia vnius Angeli non est effectus substantiæ alterius: est verò effectus proprius Dei: per effectum autem proprium causæ prædicatæ illi propria possumus cognoscere, in quibus ab effectu distinguitur.

QVÆSTIO LVII.

De Angelorum cognitione respectu rerum materialium.

ARTICVLVS I.

Vtrum Angeli cognoscant res materiales.

CONCLUSIO affirmat, & est communis. D. Thomas arbitratur res materiales ab Angelis cognosci per species infusas. Scotus verò per acquiritas iuxta modum quæst. 55. artic. 2. explicatum.

ARTICVLVS II.

Vtrum Angeli cognoscat singularia.

Angeli cognoscut singularia.

CONCLUSIO affirmat, contrariumque esset error in fide. Probat, quoniam Angeli in Scripturis sanctis narratur fuisse locuti cum singularibus hominibus de rebus singularibus, vt cum Abrahamo, Loth, Moysè, vtroque Tobia, beata Virgine, &c. *Omnesque sunt administratorij spiritus in ministeriũ missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis*, vt ad Hebræos primo habetur. Eorumque naturæ & custodiæ traditi sunt homines in particulari, vt ex illo

Matthai 18. *Angeli eorum semper vident faciem Patris mei qui in caelis est*, constat: hæc autem præstare non possent, nisi cognoscerent singularia. Adde, quod demones tentant homines, vt ex Scripturis sacris est manifestum: id autem efficere non possent, nisi eos cognoscerent in particulari. Reliqua quæ hoc loco dici poterant, dicta sunt quæstione 55. articulo secundo.

ARTICVLVS III.

Vtrum Angeli cognoscant futura.

SPRIMA conclusio. Ea futura, quæ idcirco necessaria sunt, quod à causis necessariis proueniant, ab Angelis certò, & sine vlla fallentia cognoscuntur: vt solem oriturum cras, posito quod motus cæli non esset: tali, vel tali die futuram eclipsim Luna, aut Solis, &c. Hæc probatur, quoniam Angeli sua scientia naturali penetrant causas omnes naturales: ergo in causis atque ex causis cognoscent multò meliùs, quàm nos omnes effectus inde necessariò profecturos.

CONCLUSIO Secunda conclusio. Effectus futuri, qui pendent à causis quidem, quæ suapte natura impediri possunt, sed ad vnum sunt determinatæ, certò cognosci possunt ab Angelis, quatenus præcisè ab eis pendent, & quatenus, quod impediatur, pender à similibus causis agentibus ex necessitate naturæ, determinatisque ad vnum: non verò vt pendent à causis indeterminatis ad vnum, aut in quantum ab eiusmodi causis possunt impediri. Causas indeterminatas ad vnum, seu indifferentes ad plura, diximus quæst. 14. artic. 13. disputat. 12. esse in primis liberum arbitrium, tam diuinum quàm angelicum & humanum, & voluntatem puerorum, & amentium, in quibus licet non sit libertas cum ea notitia boni & mali, quæ sit satis ad culpam, est tamen aliqualis libertas. Deinde appetitũ sentientem brutorum, in quo quasi vestigium quoddam libertatis ad quosdam actus cernitur. In paucis etiam quibusdam aliis euenientibus asseruimus indeterminatorem ad vnum, seu indifferentiam ad multa reperiri. In reliquis verò causis naturalibus inueniri quidem determinationem ad vnum, licet magna ex parte sint eius naturæ, vt impediri possint. Si ergo omnes causæ, quæ continentur in hoc vniuerso, essent huius posterioris generis, sanè Angeli certò cognoscere possent effectus omnes futuros, etiam eos, qui à causis, quæ suapte natura impediri possent emanarent, siue effectus essent de numero raro contingentium, siue vt plurimum, siue eorum, qui æquè à causis naturalibus euenire solent, & non euenire. Ratio est, quia penetratis causis, cognoscerent certò, quæ essent de facto impediendæ, & quæ non, & subinde, qui effectus essent de facto futuri, & qui non: quæ causa est, cur dixerimus paulò ante, Angelos certò cognoscere effectus futuros, quatenus pendent ab huiusmodi causis, & quatenus à similibus aliis possunt impediri: non verò quatenus mediâtè vel immediâtè pendent à causis indeterminatis ad vnum, quales sunt illæ, quas numerauimus, & quatenus ab eisdem mediâtè vel immediâtè impediri possunt. Lege quæ diximus disputatione duodecima citata.

FERTIA conclusio. Illos solos effectus futuros Angeli non possunt certò cognoscere, qui proximè vel remotè pendent à libero arbitrio, aliisque causis indeterminatis ad vnum, ab eisve proximè, vel remotè